Ett samverkansprojekt mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Ungdomsslussen och VIVA Arbete Unga

Årsrapport 2007
2007-01-01 – 2007-12-31

Rapporten sammanställd av:
Carina Aschan
Koordinator
På uppdrag av
Styrgruppen för Gemensamma Taget

1. SAMMANFATTNING 3

2. DELTAGARE 4

2.1 Deltagarnas förutsättningar 4
2.2 Genomförande 5
2.3 Resultat och effekter 8

3. PERSONALEN 9

3.1 Personalens förutsättningar 9
3.2 Genomförande och process 9
3.3 Resultat och effekter 10

4. DELTAGANDE ORGANISATIONER 12

4.1 Deltagande organisationers förutsättningar 12
4.2 Genomförande och process 12
4.3 Resultat och effekter för deltagande organisationer 14

5. AKTIVITETER 17

6. INDIKATORER 19

7. SLUTSATSER/AVVIKELSER 19

1. Sammanfattning

Gemensamma Taget är ett samverkansprojekt mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, VIVA Arbete Unga och Ungdomsslussen. Målgruppen för projektet är arbetssökande ungdomar mellan 18-29 år som inte ännu hittat egen försörjning och som är i behov av stöd från minst två av de deltagande myndigheterna. Projektet har två övergripande delar där en del syftar till att utveckla samordningen av det strategiska arbetet, visions- och värdegrundsarbetet samt förbättra de tre deltagande myndigheternas befintliga samverkansprocesser, med syftet att förbättra stödet till Umeås arbetslösa ungdomar.

Den andra delen är utvecklandet av motivationsprogrammet Access, för de ungdomar som behöver extra stöd för att kunna ta sig vidare till egen försörjning. Ungdomarna anvisas från alla deltagande myndigheter. Fyra personer är anställda i projektet, en koordinator som arbetar övergripande för hela Gemensamma Taget och tre coacher som arbetar i motivationsprogrammet Access.

Under första året arrangerades en ”kick off” där alla deltagande myndigheters personal arbetade med, och enades kring en rad olika förbättringsåtgärder för en ökad samverkan. Resultatet av dagen har utgjort planen för de samverkansinsatser som projektets arbete bygger på.

Förutom gemensamma planeringstillfällen har handläggarna/förmedlarna även träffats för att gemensamt diskutera värdegrundsfrågor samt rutiner för handläggning vid gemensamma ärenden. Det har ibland varit svårt för handläggarna på de medverkande myndigheterna att skapa tidsutrymme för att träffas i arbets- och samverkansgrupper. Viljan att utveckla samverkansformerna är dock mycket stark på alla plan och förutsättningarna är goda för att skapa konstruktiva arbetsformer för detta. Det som krävs är att man kan skapa tidsutrymme för detta, både på ledningsnivå och på handläggarnivå. Detta är en av de stora utmaningarna inför 2008 som styrgruppen måste försöka hitta lösningar för. Under våren och hösten 2007 har styrgrupp och personal arbetat med att förtydliga och konkretisera projektet mer. Detta utmynnade i en ny projektplan och en förlängningsansökan för 2008.

Den mest konkreta aktiviteten inom projektet som riktar sig direkt mot målgruppen är Accessprogrammet, en motiverande verksamhet bestående av en fyra veckor lång entrédel där ungdomarna får utbildning på heltid och sedan går de ut på fem månader lång trainee (praktik). Under entrédelen fastställs också att rätt urval av ungdomar har skett till programmet. Ungdomarna är ute på praktikplatsen fyra dagar i veckan och den femte dagen kommer de in till Access för fortbildning. Var femte vecka startar en ny grupp ungdomar sin Accessutbildning. Ungdomarna har anvisats från Kommunen eller Arbetsförmedlingen.

Under perioden har flera försök gjorts att starta upp en Accessverksamhet för Försäkringskassans ungdomar på halvtid. Innehållet i programmet är i princip samma som heltidsgruppen med skillnaden är att de genomför sin entrédel på halvtid. Traineedelen är individuell, mellan 2 -5 dagar/vecka och med varierande antal timmar varje dag, men samma tidslängd som heltidsgruppen. Det har varit mycket svårt för Försäkringskassans personal att hitta deltagare till grupperna, varför endast en halvtidsgrupp kunnat genomföras.

2. Deltagare

2.1 Deltagarnas förutsättningar

Beskrivning av målgruppen

Målgruppen för Access är ungdomar mellan 18-29 år som är i behov av stöd från minst två av de deltagande myndigheterna. Ungdomarna har av olika andledningar svårt att komma ut på arbetsmarknaden. Handläggarna eller arbetsförmedlarna har svårt att ”sätta fingret” på vad det är som gör att ungdomen inte går vidare till egen försörjning och bedömning har gjorts att de behöver fördjupat stöd och motivation. Diskussionen kring målgruppen är en pågående process. Det har visat sig vara bra för grupprocessen om deltagarna är olika och har varierade behov av stöd. De deltagare som har relativt hög motivation kan bidra till att höja de som har lägre motivation. Flera deltagare har inte agerat så som deras handläggare förväntat sig, både i negativ och i positiv bemärkelse. Det har alltså visat sig svårt att förutse hur programmet påverkar den enskilde individen, trots att handläggarna tycker att de känner ungdomen väl.

Accesspersonalen upplever att det under denna period skett en tydlig förändring av målgruppen. De ungdomar som har gått igenom programmet under året har lägre motivation och står längre ifrån arbetsmarknaden än tidigare grupper, vilket naturligtvis påverkar grupprocessen. Flera deltagare har inte uttryckt någon vilja att förändra sin situation, utan har angett att anledningen till att de går Access är att de känner sig ”tvingade” av sin ordinarie handläggare.

I början av projektet konstaterades att behovet av denna typ av motivationsprogram är mycket stort och det finns mer ungdomar än platser, bestämdes att deltagarna skulle väljas ut gemensamt mellan myndigheterna. Erfarenheter från tidigare program som genomförts har visat att risken finns att myndigheterna skulle prioritera ”sina” ungdomar och att en kampsituation om platserna skulle kunna uppstå. Förslag om att dela ut ett visst antal platser för varje myndighet fanns, men detta var för projektets del aldrig ett alternativ då detta inte främjar samverkan och tanken om att alla ungdomar är ett gemensamt ansvar för alla myndigheter.

En beredningsgrupp med representanter från alla deltagande myndigheter som bildats, kommer gemensamt överens om vilka ungdomar som har mest behov av programmet. De individer som kommer upp för diskussion i beredningsgruppen har i förväg, av handläggare på myndigheterna, bedömts vara de som har det största behovet av insatsen.

Efter beredningsmötet kallas ungdomarna till en information där de får ett kort enskilt samtal med en av coacherna där de har möjlighet att berätta varför de vill gå Access. Programmet bygger på att deltagaren redan har en vilja att förändra sin situation och detta försöker man få fram vid de enskilda samtalen. En del ungdomar har vid dessa samtal sagt att de inte vill gå Access och har då fått lägre prioritet än de som uttryckt motivation eller lust att börja programmet.

Hela processen bygger på arbetsförmedlarnas/handläggarnas kunskap om ungdomarna och förmåga att se olika individers behov. Arbetet med urvalet skapar fokusering på varje individs

behov och främjar viljan att arbeta tillsammans för individens bästa. Genom att inte dra upp alltför tydliga urvalskriterier, tar man tillvara och utnyttjar personalens erfarenhet och kunskap.

Urvalsprocessen utvecklades under hösten och har under våren blivit en rutin som flyter relativt problemfritt. Det fungerar bra att en person på respektive myndighet har ansvar Access-intaget så att alla vet vem de skall vända sig till för information och frågor. Vid de beredningsmöten som hållits under 2007 har dock endast ett möte behövt prioritera bort deltagare. Vid alla övriga möten har det handlat mer om att försöka få ihop en grupp. Om detta beror på att behovet av insatsen minskat eller att handläggarna på myndigheterna prioriterar hårdare är osäkert. Som tidigare nämnts har målgruppen förändrats till att stå längre ifrån arbetsmarknaden. En slutsats av detta kan vara att på grund av den positiva trenden arbetsmarknaden, minskar behovet av insatsen hos dem som står närmare arbetsmarknaden och skapar utrymme i Access för dem som står längre ifrån arbetsmarknaden.

När det gäller halvtidsgruppen eller gruppen från Försäkringskassan, har ingen prioritering av deltagare behövt göras. Här har all fokus lagts på att försöka hitta deltagare till grupperna, vilket inte har lyckats. I ett försök att fylla upp platserna har Ungdomscentrum tillfrågats om de kan tillsätta någon plats i halvtidsgruppen, vilket de också gjort. Deltagare från Försäkringskassan som varit anmälda till informationsträffarna har inte kommit, vilket medfört att man klämt in extra informationstillfällen, skjutit fram gruppstarten osv. Detta har dock inte hjälpt och grupper har fått ställas in, Accesspersonalens planering har fallit och resurser har inte utnyttjats tillfredsställande. Personal på Försäkringskassan har känt sig osäkra på vilken målgruppen är, uppgiven över varför deltagarna inte kommer när de sagt att de skall komma och allmänt missnöjda med misslyckandet. Det har hela tiden funnits en otydlighet kring vilken målgruppen egentligen är och ifall Access överhuvudtaget är ett bra verktyg för Försäkringskassans ungdomar.

De 6 deltagare i den halvtidsgrupp som ändå startade under våren, har utmärkt sig som mycket motiverade att förändra sin livssituation och de har också tagit till sig innehållet i entrédelen på ett bra sätt. Ungdomarna i denna grupp är ofta vana att jobba med sig själva och sin motivation, vilket gör att de redan är en bit på väg när det gäller den personliga utvecklingen. Svårigheten med denna grupp har varit att hitta utvecklande traineeplatser.

2.2 Genomförande

Aktiviteter och åtgärder som genomförts

Ungdomarnas första kontakt med Access är ett gemensamt informationsmöte som avslutas med korta individuella samtal. Dessa samtal tar ganska mycket tid och kan uppfattas som tidskrävande för personalen, men är nödvändiga för att undersöka om ungdomen har viljan att gå Access för att förändra sin nuvarande situation. Pedagogiken i programmet bygger på att deltagaren har en vilja att förändra sin situation, vilket är svårt att utreda på ett kort samtal och visar sig ofta inte förrän längre fram i programmet.

Starten av programmet sker alltid efter lunch första dagen då hela gruppen med alla coacher åker och bowlar och avslutar dagen med en gemensam middag. Syftet med bowlingen är dels

att man snabbt skall lära sig namnen på ungdomarna för att de skall kunna tilltalas personligt med namn, en del av arbetet med självkänslan och att de skall känna sig sedda. Det är även ett bra sätt att lära känna varandra, en ”teambuilding-aktivitet”. Detta har uppskattats av både personal och deltagare.

Den första veckan är väldigt intensiv och det är då den viktiga sammanhållningen i gruppen bildas. Det är extra viktigt att deltagarna har full närvaro under denna vecka då det visat sig vara svårt att komma in i gruppen om man varit frånvarande. Det är också svårt att ta igen det man missat. Personalen har gjort bedömningen av att det är viktigt för gruppen att de som har mycket frånvaro under den första veckan, inte kommer in vid ett senare skede i gruppen. Problemet med detta är att grupperna kan snabbt minska i antal. Alternativet är att låta dem gå kvar och försöka ge dem det stöd som krävs för att de skall kunna hämta upp den tid de missat. Samtal sker med deltagaren för att utreda om de är beredda att arbeta lite hårdare för att komma ikapp de andra, vissa vill men andra vill inte det. Det har även visat sig skapa oro i gruppen när någon kommer in i efterhand. Bedömningen har också gjorts att det inte finns tillräckligt med personalresurser för att göra detta när flera grupper är igång samtidigt.

Accessprogrammet bygger på att coacherna skall skapa tillräcklig motivation och självförtroende hos deltagarna att så att de går vidare till egen försörjning. Det har uppstått ett problem när deltagarna redan har så låg motivation när de börjar på programmet att de brister i närvaron. Personalen har till en viss del försökt att ringa ungdomarna för att påverka dem att komma till Access, men utan större resultat då ungdomarna ofta inte går att nå. Access kan rikta sig mot många olika målgrupper, men personalen måste veta i förväg på vilken nivå den kommande gruppen kommer att befinna sig för att ha möjlighet förbereda sig och anpassa materialet i programmet. Fyra veckor (entrén) är inte tillräckligt lång tid för att kunna reda ut alltför komplicerade problem kring en deltagare. Personalen upplever också att de inte har något enhetligt verktyg, t.ex. samtalsmetodik, för att kunna hantera större problem kring en individ. Ett återkommande önskemål om utbildning i samtalsmetodik har resulterat i en inplanerad utbildning under hösten, men som skjutits på tiden och kommer att ske i mars -08.

<u>Innehåll - Accessprogrammet:</u>
De första fyra veckorna av programmet kallas Entré. Ungdomarna arbetar heltid, enskilt och i grupp, med olika praktiska och teoretiska övningar som består av följande moment:

Livs- och yrkesplanering
Målet är att ungdomarna skall få större insikt om sina talanger, möjligheter och kompetenser och baseras på materialet ”Välj din framtid” som Kerstin Myrgård arbetat fram på uppdrag av Urkraft. Coacherna tycker att frågorna i detta material ibland är för svåra för målgruppen. En del ungdomar har mer behov av baskunskaper såsom: Hur hantera sin ekonomi, relationer, sociala färdigheter osv. Deltagarna har i sina utvärderingar uttryckt att de saknar träning i kommunikation och personlig utveckling. Personalen har lagt till dessa moment för att täcka upp kunskapsbehovet. De upplever dock att materialet behöver omarbetas ytterligare, vilket sker allt eftersom behoven visar sig. Det övergripande omdömet kring materialet är positivt och det skapar en röd tråd genom entrén och gör att coacherna känner sig trygga i hur de skall planera utbildningen.

I detta moment ingår också enskilda samtal mellan coach och ungdom. Det första samtalet sker under den första veckan, del för att man så snabbt som möjligt skall kunna fånga upp ungdomar som kanske hamnat fel och egentligen inte alls vill eller behöver gå Access men

främst för att man så snabbt som möjligt skall kunna börja leta efter en lämplig traineeplats till deltagaren. I materialet som coacherna fått från sin utbildning i Access, talas det om de enskilda samtalen som ”powercoaching”. Detta upplever coacherna som aningen missvisande då det handlar mer om samtal kring praktik. Det finns inte mycket utrymme, varken i materialet eller resursmässigt, att verkligen handleda och coacha deltagarna på djupet under entréveckorna. Utbildningen och materialet kring just de enskilda samtalen upplevs av personalen som tunt. Man tycker inte att man har fått de verktyg man skulle vilja ha för att kunna ge en del ungdomar det stöd som de behöver för att de skall kunna komma vidare i sin utveckling.

JSA-Jobbplanering
Målet är att deltagarna skall stärka sina möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. I momentet ingår att deltagaren förbereder sig inför anställningsintervjuer, söker jobb, skriver CV och personligt brev. En ideell mentorsgrupp av personer från näringslivet har knutits till programmet. De kommer hit för att träna deltagarna i jobbintervjuer och ger även feedback på ungdomarnas ansökningar och CV –ett uppskattat inslag av både deltagare och personal. Splitvision är en del av arbetet då man pratar om arbetsmarknaden i allmänhet. Deltagarna får bl.a. i uppgift att undersöka marknaden för sitt önskvärda yrke – behöver man utbilda sig?, flytta?, prognos? osv. Passet upplevs mastigt både av deltagare och personal då det innehåller mycket föreläsningar och kommer att förändras så att deltagarna bjuds in mer till aktivitet och diskussion.

Frisk & Svettig
Deltagarna går iväg tillsammans med coacherna på olika träningsaktiviteter utifrån deltagarnas önskemål om vad de skulle vilja prova på. Syftet är att deltagarna skall få träning i att våga prova nya saker och givetvis att de skall röra på sig. Det har även visat sig vara en bra ”teambuildingaktivitet” då många lockats av den övriga gruppen att delta och pröva saker som de först sagt att de inte vill vara med på. Detta är dock ett av de moment då en del deltagare valt att inte delta av olika anledningar.

Traineeprocess
Efter de fyra entréveckorna startar den 22 veckor långa traineeperioden. Fyra dagar i veckan är deltagarna ute på en arbetsplats inom en bransch de tillsammans med sin coach, har kommit fram till att de är intresserade av. Processen med att undersöka deltagarens önskemål och hitta en lämplig arbetsplats som vill ta emot ungdomen, börjar redan första veckan. Coacherna upplever att de inte riktigt räcker till eller hinner med detta på ett tillfredställande sätt. Det tar mycket tid i anspråk att försöka hitta praktikplatser, speciellt för de som inte riktigt vet vad de vill. I de flesta fall har detta fungerat bra och personalen får extra hjälp från företagskoordinatorn. Det har dock varit så att varje grupp har haft några ungdomar som man inte lyckats hitta en lämplig traineeplats för och arbetet med detta fortsätter då till den femte veckan då personalen har fullt upp med planering, information och antagning av nästa grupp som kommer den 6:e veckan. Det har visat sig att den planering som gjorts på förhand med ett jämnt flöde av nya grupper var femte vecka, kanske var lite optimistiskt då den inte ger mycket utrymme för oplanerade händelser. Genom att lägga in en extra vecka mellan gruppstarterna har man löst detta.

Under senare delen av våren utvecklades rutinerna kring traineeprocessen och man lät den företagskoordinator som är anställd av VIVA Arbete Unga, kliva in och nästan helt ansvara

för arbetet med att hitta traineeplatser. Detta har skapat mer utrymme för Accesscoacherna att fokusera på de individuella samtalen, något som värderas högt av både coacher och deltagare.

Kost & Hälsa
Ett nytt moment har lagts till i entrédelen då det visat sig att kunskapen kring kostens inverkan på vår hälsa varit ganska varierande. På ett avdramatiserat samtalar man med deltagarna om hur kosten inverkar på hur vi mår i vårt dagliga liv.

Uppföljning
Varje torsdag kommer grupperna in från sin traineeplats för uppföljning på Accessprogrammet. Coacherna samtalar med deltagarna kring hur det går på traineeplatsen. Det är då möjligt för en deltagare att framföra önskemål om att få byta arbetsplats om de av någon anledning inte trivs, vilket också har hänt. Deltagarna fortsätter bl.a. med olika arbetsuppgifter som påbörjats under entréveckorna och olika fortbildningsinsatser planeras in.

2.3 Resultat och effekter

Har projektet nått fastställda mål

Målgruppen har förändrats över tid, då det visat sig att det största behovet av insatsen finns hos en målgrupp som står betydligt längre ifrån arbetsmarknaden än den initiala målgruppen, vilket naturligtvis påverkar slutresultatet. En ständigt pågående diskussion är ifall själva Accessmetodiken är den rätta för målgruppen. Skall man jobba för att uppnå de uppsatta målen eller jobba med den målgrupp som behöver mest hjälp? För att möta de behov som deltagarna visat sig ha, har personalen fått anpassa programmet därefter. Om den förra periodens arbetssätt fokuserades på att hitta ”rätt” deltagare till Accessprogrammet, har denna period kännetecknats av att anpassa Accessprogrammet så att det passar för en målgrupp som står längre ifrån arbetsmarknaden. Personalen har upplevt en otydlighet kring just målgrupp och målsättning. De målsättningar som sattes upp innan projektet startade är högt satta för den målgrupp som under våren genomgått programmet. Man känner att målen bör revideras och att de inte enbart skall fokusera på jobb, utan även på att stärka ungdomarna så att de efter avslutad insats står närmare arbetsmarknaden. Det verkar som om de ungdomar som mest behöver insatsen, inte uttrycker en vilja att förändra sin nuvarande situation. En viktig fråga är ifall målet med Access är att locka fram viljan att förändra den nuvarande situationen eller om det är att hjälpa de som redan har viljan. Programmet är utformat för det senare alternativet och behöver förändras ifall ungdomarna som kommer till Access behöver hjälp att hitta viljan till förändring.

När det gäller målsättningen för den del av projektet som handlar om samverkan mellan myndigheterna har styrgruppen, efter att ha tagit del av medbedömarens synpunkter, kommit överens om att detta är ett viktigt utvecklingsområde och behöver tydliggöras. Styrgruppen har arbetat vidare med frågan och tog även i juni hjälp av en utomstående konsult. Arbetet fortsatte under hösten då man formulerade tydligare och mer realistiska mål för verksamheten 2008 och som sammanställdes i den förlängningsansökan som lämnades in till Samordningsförbundet i oktober.

3. Personalen

3.1 Personalens förutsättningar

Beskrivning av personalen

Projektpersonalen består av tre heltidsanställda coacher, två kvinnor och en man, samtliga med beteendevetenskaplig högskoleutbildning. Två av coacherna har tidigare arbetat inom kriminalvården, en pedagog och en studie– och yrkesvägledare och den tredje personen är socionom som tidigare arbetat både på Ungdomslussen och VIVA Arbete Unga. Alla coacher har genomgått en två veckor lång utbildning i Accessprogrammet på Urkraft i Skellefteå. Koordinatorn (kvinna) arbetar på heltid och har humanistisk/samhällsvetenskaplig högskoleutbildning, samt tidigare erfarenhet av arbete som projektledare inom ett annat samverkansprojekt. All personal är mellan 30 – 40 år.

3.2 Genomförande och process

Personalens arbetssätt och metoder

All rekryterad projektpersonal är organisatoriskt placerade hos VIVA Arbete Unga där också personalansvaret ligger. Utvecklingssamtal med projektpersonal sker regelbundet och samtidigt som med den ordinarie personalen inom VIVA, vars chef ansvarar för detta. Projektpersonalen deltar också i övriga aktiviteter som anordnas inom ordinarie verksamhet på VIVA, t.ex. personalmöten eller vissa kompetensutvecklingsinsatser. Den otydlighet som personalen upplevt kring verksamhetsansvaret för Access, har de fortsatt tycka vara oklart under första delen av året. Den 28 maj träffades dock styrgruppen tillsammans med projektets medbedömare för att diskutera frågan. Mötet resulterade i ett tydliggörande i frågan: VIVA:s chef har verksamhets- och ekonomiansvar för Access samt det ekonomiska ansvaret för projektet i sin helhet. Vidare beslutades att koordinatorn i fortsättningen inte skall vara inblandad i accessverksamheten, men att dennes roll i projektet bör förtydligas. Personalen upplever inte längre att det finns frågetecken kring vem som har verksamhetsansvar. De tycker däremot inte att de fått det stöd de önskat och upplever ibland att de fått ta för mycket ansvar själva och att deras verksamhet blivit lämnad hängande i luften. Koordinatorns roll diskuterades i samband med de träffar styrgruppen har haft för att sammanställa den nya projektansökan för 2008. Hennes roll skall huvudsakligen vara att arbeta i den ”gemensamma ingången” som planeras för nästa år. I projektplanen för 2008 finns detta beskrivet mer i detalj.

I den del av projektet som handlar om samverkan mellan myndigheterna, är det största hindret tidsbrist hos personalen. Det har emellanåt varit svårt att få till möten mellan personal över myndigheterna vilket kan betraktas som en av projektets utmaningar. En svårighet för snabb och informell kommunikation är att myndigheterna är lokaliserade på olika ställen. VIVA, Ungdomsslussen och projektpersonalen är samlokaliserade vilket gör kommunikationen mellan dessa enklare. Kommunikation med de övriga sker mest via e-post och telefon. GT-gruppen (se nedan under 4:2), vilken bildades under första året och består av personal från deltagande myndigheter, har också utvecklats till en bra kommunikationskanal mellan

myndigheterna. De övriga arbetsgrupper som skapades under första året har fortsatt att träffas och utvecklar löpande sina arbetsformer.

3.3 Resultat och effekter

Vad blev resultatet för personalen

De många träffarna mellan myndigheterna, arbetsgrupper, informationsmöten och andra samverkansträffar har gjort att kontakterna i övrigt har ökat mellan personalen mellan myndigheterna. Flera av myndigheternas personal har uttryckt att bara genom att man träffas oftare och lär känna varandra, har gjort det dagliga samarbetet enklare. Informationsmötena som arrangerades på respektive myndighet, där samtliga personal inom Gemensamma Taget fick information om hur de andra myndigheterna arbetar, upplevdes av personalen som mycket lärorikt och användbart. Ett önskemål som dock framkommit i samband med detta är att man skall få lära sig om hela myndighetens arbete, inte enbart den del av myndigheten som deltar i Gemensamma Taget. Detta gäller speciellt Försäkringskassans ungdomar och kopplingen till Arbetsförmedlingen. Personalen påpekar att det finns flera ingångar till Arbetsförmedlingen och flera sätt för ungdomarna att ”hamna mellan stolarna” då vägarna inte är tydliga eller väl kända. Det har visat sig att flera ungdomar varit i kontakt med flera olika handläggare, med olika funktion och på olika myndigheter. De vet inte alltid själva vilka de varit i kontakt med och vilken hjälp de fått. Detta gör det hela ännu svårare för nästa handläggare som kommer i kontakt med ungdomen, t.ex. Accesscoacherna, som inte har den kunskap som krävs för att hjälpa ungdomen på bästa sätt. Metodutveckling för detta har projektet arbetat mycket med under hösten, främst genom den arbetsgrupp som tillsattes för Gemensam Ingång (se nedan).

Utbildningsinsatser under perioden:

23/1 & 26/1: **Ungdomsslussen** bjöd in hela Gemensamma Taget och berättade om hur de arbetar med målgruppen.

7- 8/2: **Effektivare Matchning och bedömning av arbetsförmåga**, lösningsfokuserade insatser för individer som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden. En tvådagars utbildning med workshop i Stockholm som två personal från Arbetsförmedlingen och en ifrån Försäkringskassan deltog i.

14-15/2: **Ungdomar utanför arbetsmarknaden** – att coacha unga till meningsfull sysselsättning. En representant från projektet, en ifrån Ungdomsslussen och en ifrån VIVA Arbete Unga deltog i denna tvådagars utbildning med workshop.

13/3: **Arbetsförmedlingen** bjöd in hela Gemensamma Taget på en rundvandrig i lokalerna och gav en information kring hur de arbetar med ungdomar.

Samordningsförbundet Umeå

19/3 – 23/3: I Accessprogrammets fortbildningsdagar ingår en utbildning i ***Prime for Life***, riskreduceringsutbildning mot alkohol – och drogproblem för vuxna. Utbildningen har tidigare köpts in från Urkraft i Skellefteå, men för att spara in på den kostnaden har koordinatorn utbildats till utbildare i programmet.

19/4: **Försäkringskassan** bjöd in hela Gemensamma Taget och berättade om sitt arbete med ungdomar.

23-25/4: Projektpersonal, tillsammans med VIVA-personalen, påbörjar en UGL-kurs.

2/4 och 10/5: **Ungdomscentrum** bjöd in hela Gemensamma Taget och berättade om sitt arbete med ungdomar.

9/5: **Information om ADHD/DAMP och Asperger, HSO**. Två ungdomar berättade om hur det är att leva med dessa funktionshinder och vad personalen skall tänka på när de möter andra med samma diagnos.

12/9: **Information om ADHD/DAMP och Asperger; HSO.** Ytterligare ett tillfälle med samma innehåll, för de som inte hade möjlighet att delta förra gången.

14/9: Vägvisaren, en metod för yrkesvalsvägledning. En Accesspersonal deltog i en heldagsutbildning.

21/9: **Landstingets heldagsutbildning om Aspergers syndrom**. Alla Accesscoacher och VIVA-personal deltog.

23/11 Utbildning ”Meritportföljen”. Kan vara ett möjligt redskap för Access.

27-28/11: **”Nya direktiv och arbetssätt för att hjälpa unga arbetslösa”** ett tvådagars seminarium i Stockholm. En representant vardera från Access, Ungdomsslussen och VIVA deltog.

3/12: **Frukostmöte Access:** All personal inom Gemensamma taget bjöds in till en information om hur Accessverksamheten fungerat, positivt och negativt. Deltagarna fick också delta i en diskussion kring framtiden, vilka behov och förväntningar som finns etc.

17-18/12 Utbildning ”valiweb”, ett webbredskap för bl.a. Meritportföljen.

4. Deltagande organisationer

4.1 Deltagande organisationers förutsättningar

Beskrivning av organisationen

Berörd personal från Arbetsförmedlingen är nu 9 arbetsförmedlare som alla arbetar med ungdomar. Antalet arbetsförmedlare har under året minskat från 12 till 9 personer. Från Umeå Kommun deltar VIVA Arbete Unga och Socialtjänstens ”Ungdomsslussen” med all personal som är sju personer på VIVA, där antalet personal minskat med en person under året. Från Ungdomsslussen deltar fem socialsekreterare. Ungdomscentrum har under perioden involverats mer i projektet och där är det främst två personal som är aktiva deltagare. På Försäkringskassan valde man förut att en ungdomshandläggare arbetade heltid inom projektet och fungerade som kontaktperson på sin myndighet och vid behov tog hjälp av annan personal inom Försäkringskassan. Handläggare slutade sin anställning under sommaren och sedan dess har en handläggare i ordinarie verksamhet på Försäkringskassan varit involverad i projektet. Förändring har visat sig främst i den tidsbrist som råder för den ordinarie handläggaren då hon skall delta i samtliga arbetsgrupper.

Projekts styrgrupp består av fem chefer från de tre deltagande myndigheterna. En omorganisering i Försäkringskassans ordinarie verksamhet innebar att representanten i projektets styrgrupp också byttes ut. Projektets koordinator är sammankallande sekreterare för styrgruppen och Samordningsförbundets samordnare adjungerad.

Enligt budgeten finns ekonomiska medel för tre handläggare och en koordinator, lokaler och kostnader för start av motivationsprogrammet Access samt för kompetensutvecklingsinsatser för myndigheternas personal. Budgeten innehöll inga medel för driften av Access så en omräkning har gjorts så att nu finns en detaljbudget även för verksamheten Access.

4.2 Genomförande och process

Samordning och samverkan med andra aktörer

Enligt den ursprungliga projektplanen planerade styrgruppen att träffas 3-4 ggr/år. I ett tidigt skede konstaterades att detta var för få tillfällen. För att få kontinuitet och styrning av projektet bestämdes att styrgruppen behövde träffas oftare. Detta har även under denna period varit svårt. Stora förändringar i Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens basverksamhet och organisation, har givetvis tagit mycket tid i anspråk. Försäkringskassans representant har under perioden bytts ut, vilket också påverkat kontinuiteten i arbetet. Myndigheterna har ändå gjort sitt bästa för att prioritera in styrgruppsmöten för Gemensamma Taget. Gruppen har sammanträtt två ggr. för att diskutera strategiska frågor, den 8/3 och den 19/4. Efter att projektets medbedömare delat med sig av sina synpunkter träffades styrgruppen även den 28/5 tillsammans med henne för att förtydliga verksamhetsansvaret. Den 18 juni arbetade också styrgruppen under en hel dag, med hjälp av en utomstående konsult, med att tydliggöra projektets mål och syfte.

Samordningsförbundet Umeå

Den 24/8 fortsatte styrgruppen under en heldag med detta arbete och började också skissa på ramarna för 2008-års projektplanering. Den 13/9 presenterades planen för all personal inom Gemensamma Taget som också fick jobba vidare med projektplanen utifrån de praktiska detaljerna. Samma konsult som styrgruppen tagit hjälp av tidigare, användes också under denna dag. Personalen var i det stora hela positiva till innehållet i planen då det mesta av innehållet grundade sig på deras önskemål och förslag. Det fanns dock en del detaljer som några ställde sig kritiska till som styrgruppen. Styrgruppen träffades ytterligare en heldag, den 24/9, för att slutföra arbetet med projektplanen och därmed den förlängningsansökan för 2008 som sedan lämnades in till Samordningsförbundet. I den slutgiltiga planen hade styrgruppen också tagit hänsyn till de synpunkter som inkommit den 13/9 från personalen, och enligt dem gjort en del förändringar i projektplanen. Inför 2008-års plan beslutades även att styrgruppen bar behov av att träffas oftare och enligt redan inbokade datum kommer styrgruppen att träffas var 6:e vecka hela nästa år.

Styrgruppen är extra viktig i detta projekt då alla beslut skall fattas gemensamt mellan myndigheterna. Beslutsvägen är inte lång, men eftersom fyra myndigheter är inblandade är en god planering och framförhållning en förutsättning för att projektet skall drivas framåt. Styrgruppen fungerar bra som grupp och alla inblandade är fokuserade på att förbättra samverkan. Inga motsättningar finns, så förutsättningarna för en konstruktiv styrprocess är mycket goda. Det som identifierats som viktigt i sammanhanget är att förtydliga koordinators roll som den som signalerar och kommunicerar de kritiska punkterna i processerna. Koordinatorn måste också snabbt få respons av respektive myndighets chef/-er på frågor som behöver besvaras/beslutas även mellan fastlagda styrgruppsmöten. Ett löpande utvecklingsarbete pågår även för detta. Försök har t.ex. gjorts med att fatta beslut via e-post växling, utan lyckat resultat. Sedan styrgruppen fastställde att ekonomi- och verksamhetsansvar skall ligga hos VIVA, har beslutsprocessen förenklats och därmed också snabbats upp. Det finns givetvis fortfarande behov av frågor som måste besvaras gemensamt och beslut som skall fattas gemensamt i styrgruppen, så utvecklingsarbetet för detta fortsätter.

Den 24 april stoppade Arbetsförmedlingens ledning alla beslut för nya åtgärder för målgruppen, t.ex. Access och praktik via VIVA. Som ett resultat av detta genomfördes de två sista Accessgrupperna innan sommaren, med deltagare enbart ifrån Ungdomsslussen och Ungdomscentrum. Dessa två grupper (8 & 9) fick en speciell Accessutbildning som bestod av enbart entrédelen, utan trainee. Detta gjordes för att det är svårt att hitta traineeplatser över sommaren som inte konkurrerar med arbetstillfällen, något som facket inte heller tillåter. De som inte fick jobb efter entrén eller under sommaren kallas tillbaka för traineeprocess i augusti.

I augusti var beslutstoppet hävt, men bara fram till den 30 november. Arbetsförmedlingen kunde trots detta anvisa ungdomar fram till årets sista Accessgrupp som startade i mitten av november. Besluten skulle ha fattats innan den 30/11, men de fick löpa över de 6 månader som ungdomarna var inskrivna på Access.

4.3 Resultat och effekter för deltagande organisationer

Vad blev resultatet för organisationerna

Resultatet av Gemensamma Tagets ”kick off” i oktober 2006 har utgjort grunden till projektets planering och verksamhetsutveckling. Ett antal utvecklingsområden identifierades och resulterade i att nedanstående arbetsgrupper bildades. Grupperna har fortsatt att utvecklas mot att bli naturliga delar i den reguljära verksamheten.

Webb-gruppen:
En webbsida har under perioden färdigställts. Syftet med sidan är att den skall vara en gemensam portal som i första hand riktar sig till de ungdomar som behöver komma i kontakt med myndigheterna, men även till andra aktörer som av olika anledningar söker information om Gemensamma Taget och Access. Den logo som vann den tävling som lanserades under hösten har fått utgöra grund för sidans grafiska profil. I samband med detta arbetades även en grafisk profilmanual fram för all typ av informationsmaterial för Gemensamma Taget. Syftet med den är att det skall bli visuellt tydligare, framförallt för målgruppen, att myndigheterna arbetar tillsammans. Representanterna i gruppen har genomgått en utbildning i webbpublicering och har själva skapat sidan, men har hela tiden tagit in synpunkter och förslag från sina medarbetare. Gruppen har träffats 9 ggr under perioden (15/1, 22/2, 16/3, 28/3, 3/4, 2/5, 15/5, 29/5,15/6) samt vid ett utbildningstillfälle och vid ett par besök hos Base Media, webbfirman som vi hyr webbverktyg och webbplats av. Webbsidan kommer att uppdateras kontinuerligt av gruppen. En funktion för att skicka ut enkätundersökningar och utvärderingar till målgruppen kommer att läggas till inom kort.

Gruppen har efter sommaren tappat två av sina medlemmar. Det har inte fungerat med nyrekrytering till gruppen som numera enbart består av två personer. Det engagemang och gemensamma ansvar som gruppen byggde på har svalnat och de personer som blivit kvar känner att de blivit lämnade. Gruppen trodde från början att det skulle fungera med ett delat ansvar, men det visade sig inte fungera så bra som man trott. Diskussionen fortsätter om hur vi skall gå vidare.

GTG-gruppen:
Som ett led i att förbättra kommunikationen mellan myndigheterna skapades Gemensamma Taget Gruppen (GTG). Gruppen består av representanter från alla myndigheter samt koordinator och som träffas en gång i månaden för informations- och kunskapsutbyte/-spridning. I början av perioden utökades gruppen med en representant från Ungdomscentrum. Gruppen har träffats under året träffats 9 ggr (30/1, 6/2, 6/3, 3/4, 8/5, 4/6, 27/8, 1/10, 5/11, 4/12). Det pågår ett löpande arbete med verksamhetsutveckling i denna grupp. Rutiner och arbetsformer som inte fungerar på bästa sätt, diskuteras i gruppen och ev. ändringar görs i arbetsformerna. Tanken är att dessa möten skall vara en naturlig del i myndigheternas samverkan och i längden fungera rutinmässigt utan koordinator. För att skapa ett gemensamt ansvar för gruppen, har bl.a. platsen för mötena varvats mellan myndigheterna. Meningen var också att gruppen även skulle vara en kanal mellan personalen på myndigheterna och styrgruppen, vilket inte riktigt införlivades i inledningsskedet. Gruppmedlemmarna förde till viss del sin egen talan och inte så mycket sina medarbetares och informationen som delades i gruppen fördes inte alltid vidare till övriga medarbetare. Därför har diskussioner förts om hur man kan skapa rutiner på varje arbetsplats så att GTG-representanten från varje myndighet

kan samla ihop information, åsikter och frågor från sina kollegor och sedan föra detta vidare till övriga kollegor på respektive arbetsplats. Bättre rutiner har nu skapats på de flesta arbetsplatserna, som att GTG-mötet en stående punkt på arbetsplatsmöten, koordinatorns anteckningar läggs ut på internnätet eller distribueras till samtliga, arbetslagen går gemensamt genom vad som skall tas upp vid nästa GTG-möte mm.

I slutet av perioden gjordes en kartläggning över flödet mellan myndigheterna, där myndigheterna presenterade sin bild över de problem eller hinder som finns för att handläggningen kring en ungdom skall gå snabbt. GTG-gruppen har arbetat vidare med denna kartläggning under hösten och diskuterat hur man kan lösa ”trögheterna” i flödet.

Ambassadörs-gruppen:

Vid framtidsverkstaden i oktober 2006, framkom det att det finns en grupp ungdomar som behöver mer stöd och hjälp än myndigheterna har möjlighet att erbjuda och som dessutom inte klarar av gruppaktiviteter som Access. En arbetsgrupp bildades för att klargöra behovet och arbeta fram ett koncept för vad myndigheterna tillsammans skulle kunna göra för dessa ungdomar. Gruppen består av representanter från Ungdomsslussen, VIVA Arbete Unga och Arbetsförmedlingen samt koordinator och har träffats 10 ggr under perioden, i olika konstellationer dvs. alla har inte varit närvarande vid alla möten (12/1, 19/2, 5/3, 7/3, 26/3, 11/4, 17/4, 2/5, 25/5, 31/5). Vid mötena har ett färdigt koncept för en ny verksamhet växt fram, en plan för hur man kan komma igång samt ett informationsmaterial riktat till arbetsplatser. Utöver möten har gruppen även gjort undersökningar kring hur man arbetar i andra kommuner, men även kring vad som redan görs i Umeå Kommun.

Tanken är att i första hand kommunens arbetsplatser skall involveras, men i förlängningen även det privata näringslivet. Tanken är att vi skall hitta personer på olika arbetsplatser som kan ta emot en ungdom på sin arbetsplats och fungera som ungdomens mentor eller handledare, men vi kallar det Ambassadör. Vi skall skapa en känsla hos Ambassadörerna att de är speciella och att det är ett privilegium att bli utvald. Samtidigt skall ett marknadsföringsarbete ske på chefsnivå så att de inser fördelen med att deras anställda blir Ambassadörer.

Ambassadören skall erbjudas att vara del i ett nätverk av andra ambassadörer där de får ta del av utbildningar, seminarium mm. En speciell ambassadörsutbildning skall utformas och utföras av befintlig personal på deltagande myndigheter. Varje ambassadörsplats är unik och individanpassad och kommer att utformas i samråd med Ambassadör, handläggare och individ innan starten av Ambassadörsskapet.

Under styrgruppens arbete med att formulera projektplanen för 2008, blev det tydligt att det fanns behov av att rekrytera en samordnare för att sätta Ambassadörsprogrammet i verket. I den förlängningsansökan som lämnades in till Samordningsförbundet ansökte man därför om medel för en heltidsanställd person att arbeta med detta. När beskedet om att medel beviljats i slutet av året, skickades en annons ut internt på Kommunen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Rekryteringen kommer att ske gemensamt mellan parterna, i början av 2008.

Samordningsförbundet Umeå

Gemensam ingång/planering:

Kärnan i projektplanen för 2008 är den aktivitet som kallas ”Gemensam ingång/planering”. Tanken som styrgruppen arbetade fram (utifrån personalens synpunkter) och som beskrivs i projektplanen är att den gemensamma planeringen är antingen ett individuellt spår eller en gruppaktivitet, förslagsvis i Arbetsförmedlingens lokaler. Gruppstart kan ske varje vecka och bestå av ca. 8 – 10 ungdomar/grupp. De personer som arbetar med gruppaktiviteten skall bestå av ordinarie ungdomshandläggare från samtliga deltagande myndigheter, dvs. VIVA Arbete Unga, Ungdomsslussen och Arbetsförmedlingen, på ett rullande schema. Försäkringskassans handläggare skall finnas med när någon ungdom från Försäkringskassan ingår i gruppaktiviteten, men troligen passar det individuella spåret bäst mot Försäkringskassans ungdomar. Det individuella spåret kan väljas av alla ungdomar som av olika anledningar inte känner sig bekväma i grupp. Spåret är ett flerpartsamtal med representanter från aktuella myndigheter och skall resultera i en gemensam planering för ungdomen.

Styrgruppen beslutade vidare att en arbetsgrupp skulle tillsättas för att arbeta fram det mer konkreta innehållet i aktiviteten och hur den skulle bemannas från de deltagande myndigheterna. Arbetsguppen tillsattes med en person vardera från Arbetsförmedlingen, Ungdomsslussen, VIVA, Ungdomscentrum och Försäkringskassan. Den första träffen ägde rum i oktober och hade karaktären av ett ”brainstorm-möte”. Deltagarna diskuterade innehållet i aktivitet, hur många ungdomar som skulle kunna ingå i en grupp, osv. Man kom även överens om att arbetsnamnet ”gemensam ingång” var opassande, eftersom ingången alltid går via respektive myndighet, beroende på vilken myndighet ungdomen först kommer i kontakt med. Gruppen var överens om att ”gemensam planering” var mer passande och att den planeringen skulle bygga på den handlingsplan som Arbetsförmedlingen använder sig av. När gruppen började diskutera målgrupp för aktiviteten, gick åsikterna mellan myndigheterna kraftigt isär.

Vid arbetsgruppens nästa träff diskuterades målgruppen under hela mötet utan att komma fram till en lösning. Man var dock överens om att alla arbetssökande ungdomar inte kunde ingå i aktiviteten på grund av det stora antalet ungdomar som är aktuella varje vecka. Det tredje mötet med arbetsgruppen avbröts då det inte gick att gå vidare med planerna på grund av svårigheten att ringa in målgruppen för ”gemensam planering”. Deltagarna hade väldigt olika bild över vad uppdraget egentligen handlade om och behövde ett förtydligande från styrgruppen.

Frågan bollades tillbaka till styrgruppen som träffades den 5/11, då även projektets medbedömare deltog som samtalsledare. Det konstaterades att styrgruppen, liksom arbetsgruppen, hade olika syn på vad man menade med en ”gemensam ingång/planering”. Mötet enades om att tanken med en gemensam gruppaktivitet inte var aktuellt. En alternativ modell för hur den gemensamma ingången skulle se ut togs fram, vilken bygger på att alla ungdomar som skriver in sig som arbetssökande på arbetsförmedlingen och har behov av stöd från mer än en myndighet, skall få ett flerpartssamtal med aktuella myndigheter där en gemensam planering görs. Styrgruppen listade ett antal påståenden och ett tydligt uppdrag till arbetsgruppen som sedan återupptog sitt arbete. Arbetsgruppens nya uppdrag blev nu att arbeta fram en praktisk lösning för hur alla flerpartssamtal skulle klaffa utan att det blev onödiga väntetider. Vidare utökades arbetsgruppen med en Accesscoach för arbetsgruppen skulle vara med och arbeta fram ingången till Access och innehållet i den nya individuella Accessverksamheten som planerades för 2008.

Arbetsgruppens uppdrag blev tydligare och samarbetet i gruppen fungerade bra när träffarna återupptogs igen. Gruppen träffades den 21/11, 5/12 och 12/12 och man kom överens om ett arbetssätt som skall testas i början av 2008. Grundtanken i arbetssättet är att ungdomar som ansöker om försörjningsstöd på Ungdomsslussen, tidigt bokas in för ett flerpartsamtal på Arbetsförmedlingen där en gemensam planering påbörjas och en gemensam bedömning av behovet av extra stöd görs tillsammans med ungdomen. Om Access är ett tänkbart alternativ kallas Accesspersonal in till flerpartsamtalet. Detta innebär att den tidigare beredningsgruppen blir överflödig och avskaffas därför. Arbetsgruppens arbete kommer att återupptas i slutet av januari -08 då man haft möjlighet att testa och se vad som fungerat bra, respektive dåligt.

När det gäller Försäkringskassans klienter så har de ofta behov av andra tjänster inom Arbetsförmedlingen, så som SIUS och Rehab och därför är den gemensamma planeringen med ungdomshandläggarna inte aktuell för dem. Styrgruppen arbetar med att skapa öppningar för Försäkringskassan så att de får de ingångar till Arbetsförmedlingen som de har behov av. Tills detta är utrett kommer dessa ungdomar till Access utan att gå via en gemensam planering på Arbetsförmedlingen - planeringen görs med Accesspersonalen direkt.

Eftersom det sedan slutet av november inte finns något avtal mellan Arbetsförmedlingen och VIVA, är VIVAs personal inte ännu delaktiga i den gemensamma planeringen. VIVA och Ungdomsslussen har den 9/11 träffats för att planera för hur de skall samarbeta för att ungdomar skall komma ut i praktik eller annan aktivitet snabbare. Planen utgår ifrån att ett avtal tecknas mellan Kommunen och Arbetsförmedlingen och ligger nu vilande.

5. Aktiviteter

Fyll i aktiviteterna som genomförts under projekttiden av betydelse för projektets utveckling och resultat. (gruppstarter, informationsmöten, styrgruppsmöten, samverkansmöten, seminarier, konferenser etc.)

23/1: Projektpersonalen informerar den nya Gymnasienämnden om Gemensamma Taget och Access.

9/2: **Uppföljning på Framtidsverkstaden:** All personal inom Gemensamma Taget samt styrgruppen, samlas under en hel dag. Uppföljning på 20 okt., planer och beslut, redovisning från arbetsgrupperna, värdegrundsarbete i form av grupparbeten kring fallbeskrivningar.

1-2/2: På **arbetsmarknadsdagarna** som Sveriges kommuner och Landsting årligen anordnar, presenterades den nya regeringens arbetsmarknads politik. Detta bevakades av två projektrepresentanter.

20/2: **HSO Umeå** bjuder in koordinator till nätverksmöte för unga handikappade som vill få information om Access och Gemensamma Taget.

15/3: Accesscoacher och koordinator besökte Sundsvalls Accessverksamhet för att lära sig mer om hur Accessprogrammet kan utvecklas och utbyta erfarenheter kring samverkan med andra aktörer.

Samordningsförbundet Umeå

27/3: **Avstamp:** Hela Gemensamma Taget bjuds in till startseminariet på Arbetsförmedlingens nya projekt som satsar på ungdomars ställning på arbetsmarknaden.

18/4: **Urkraft på besök hos Access**. Genomgång av utbildningsmaterial och handledning i Accessmetodik.

9/5: Koordinator berättar om Gemensamma Taget och ingår i en paneldebatt kring projektarbete på Universitetets nätverksträff för Umeåregionens projekt.

21/5: **Gemensamt personalmöte**. Personalen hade i förväg skickat in de frågor och funderingar de hade kring Gemensamma Taget. På ett gemensamt personalmöte med alla personal från alla myndigheter besvarade styrgruppen frågorna.

22/5: **Samhällsbyggare.nu**. Urkraft och Sundsvalls kommun arrangerade konferensen som all Accesspersonal och koordinator deltog i.

23/5: **Access, nätverksträff i Södertälje**. Urkraft hade i samband med konferensen Samhällsbyggare.nu arrangerat ett nätverksmöte med alla de kommuner i Sverige som arbetar med Access. All accesspersonal och koordinator deltog i erfarenhetsutbytet och workshops.

28/5: **”Jobblyftet”**, flera av personalen inom Gemensamma Taget deltar i seminariet som handlar om hur personer utanför arbetsmarknaden skall kunna stärka sin position för att hitta ett arbete.

13/9: Heldag med hela Gemensamma Taget på Folkets Hus då det nya projektet presenteras och personalen får med hjälp från en utomstående konsult arbeta i grupper med metodutveckling.

27/9: Motala Kommun kommer på besök. Personalen berättar om projektet och utbyter erfarenheter.

6/11: Urkraft besöker projektet och utbyter erfarenheter med personalen.

9/ 11: VIVA och Ungdomsslussen träffas för att diskutera metodutveckling.

28/11: Sollentuna Kommun kommer på besök. Personalen berättar om projektet och utbyter erfarenheter

29/11: Piteå Kommun, Arbetsförmedling, Försäkringskassan och Landsting kommer på besök. Projektpersonalen och representanter från alla parter i Gemensamma Taget berättar om projektet och utbyter erfarenheter

6/12: Kalix Kommun kommer på besök. Personalen berättar om projektet och utbyter erfarenheter

7/12: Socialnämnderna från Sundsvall, Umeå, Skellefteå besöker Gemensamma Taget. Styrgruppen presenterar sitt arbete.

6. Indikatorer

Deltagarstatistik Access Umeå

Antal deltagare				Resultat 2007-12-31									
Beräknat antal		Antal hittills	%	Arbete	%	Studier	%	Avbrutit	%	Avslutats	%	Kvar i åtg	%
Män	200	74	37%	16	22%	7	9%	9	12%	9	12%	12	16%
Kvinnor	80	53	66%	24	45%	3	6%	18	34%	16	30%	13	25%
Totalt	280	127	45%	40	31%	10	8%	27	21%	25	20%	25	20%

7. Slutsatser/Avvikelser

När den ursprungliga projektbeskrivningen/ansökan för Gemensamma Taget skrevs var ambitionerna väldigt höga för vad vi ville åstadkomma genom tätare samverkan mellan deltagande myndigheter. Ambitionerna är fortfarande lika höga och viljan lika stark att föra myndigheterna samman i tätare samverkan. Det som dock framkommit mer och mer under vårt första år i projektet är att vi inte varit tillräckligt tydliga i vad det är vi vill åstadkomma. Denna insikt sattes också på sin spets när projektets medbedömare, Birgit Högberg, lämnat sina kommentarer på förra årets rapport. Hon påpekade bl.a. att det fanns ett otydlighet kring verksamhetsansvaret för Accessverksamheten och att projektet i sin helhet inte tycks ha ett tydligt mål. När det gäller verksamhetsansvaret träffades styrgruppen tillsammans med medbedömaren för att diskutera frågan. Mötet resulterade i ett tydliggörande i att verksamhets- och ekonomiansvar skall ligga hos projektägaren, VIVA.

Frågan kring målet med Gemensamma Taget i sin helhet och vad det är vi vill att det skall leda till, krävde det en hel del eftertanke. Styrgruppen har arbetat med frågan under större delen av denna period. Det har varit svårt att diskutera frågor om hur vi skall arbeta tillsammans och vad det skall leda till, när flertalet av de deltagande myndigheterna inte vet hur den egna myndigheten kommer att se ut i praktiken, efter de omorganisationer som påbörjats, är genomförda. Perioden har karaktäriserats av stora förändringar inom Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, vilket givetvis påverkat kommunen. Stor osäkerhet och ovisshet om framtiden har funnits både hos styrgrupp och hos personalen. Trots detta har styrgruppen försökt, i den mån det varit möjligt, att prioritera arbetet med Gemensamma Taget och måldiskussionen. I juni tog vi under en heldag hjälp från en utomstående konsult som handledde oss i samtalen för konkretisera våra ambitioner och målet med projektet. Arbetet fortsatte under hösten då styrgruppen samlades under ytterligare två heldagar. Arbetet mynnade ut i en ny och mer konkret projektplan. Den 13 september samlades all personal inom Gemensamma Taget under en heldag. Vi tog åter igen hjälp av samma utomstående konsult och syftet med dagen var att presentera den nya planen och skapa delaktighet genom att låta alla vara med i färdigställandet av planen. Det vi inte räknat med var de kritiska synpunkter som kom in, främst kring den ”gemensamma ingången” som var ett

av huvuddragen i projektplanen. Styrgruppen tog viss hänsyn till dessa synpunkter innan planen färdigställdes och lämnades in som en förlängningsansökan för 2008.

Den arbetsgrupp som tillsattes för att arbeta fram de konkreta formerna för en ”gemensam ingång” fick avbryta sitt arbete när det visade sig att synen på vad en ”gemensam ingång” är, skilde sig väldigt mycket mellan myndigheterna. Det visade sig även att detta även gällde i styrgruppen, trots att man arbetat kring frågan ganska ingående. Styrgruppen tog åter igen hjälp av projektets medbedömare för att reda ut oklarheterna. Detta visade sig vara lyckat för när arbetsgruppen senare fick ett mycket tydligare uppdrag, fungerade den också mycket bättre och kunde komma till en lösning i metodutvecklingsarbetet. Hela processen kring arbetet med den ”gemensamma ingången” har visat hur svårt det kan vara med samverkan. Trots ett mycket grundligt förarbete kring metodutvecklingen och många möten då styrgruppen varit överens om hur man vill arbeta, visade det sig att man möjligen missförstått varandra eller talat ”olika språk”. Man skall inte se på detta som ett misslyckande, utan som en lärorik process. Slutresultatet av både styrgruppens och arbetsgruppens arbete blev i slutändan lyckat. En bit in på nästa år kommer vi också att vet hur lyckat det nya arbetssättet blev – det som vi nu kallar ”gemensam planering”.

Det mest konkreta som projektet redan åstadkommit, är Accessprogrammet som i dag är en väl fungerande verksamhet. Personalen har arbetat sig samman till ett välbalanserat arbetslag och kan nu därför fokusera ännu mer på utveckling av programmet i sig, vilket har ansetts nödvändigt. Om man jämför utfallet i förhållande till de mål som ursprungligen sattes upp, har de inte nåtts. Det som kanske kommer att vara mer intressant i sammanhanget är den mätning som görs 6 månader efter avslutad insats, eftersom Access även bör ses som ett program som motiverar och stärker ungdomarna att gå vidare mot egen försörjning. I dagsläget har denna mätning inte kunnat göras på tillräckligt många för att det skall vara aktuellt att se något resultat. Det största problemet är det stora antalet avhopp från programmet. Som tidigare nämnts har även målgruppen förändrats mer och mer och de senare grupperna kanske står lite längre från arbetsmarknaden än de tidigare. Detta har krävt en anpassning av programmet under hösten och inför 2008 har också målsättningarna reviderats. En av de stora förändringarna inför nästa år är att Access också kommer att erbjudas som individuellt program. Planeringen för innehållet i det individuella spåret pågår för fullt just nu. Förhoppningen är att detta också skall lösa problemen med avhoppen, då personalen får möjlighet att arbeta vidare med dessa ungdomar, men på individbasis.

När de gäller Accessverksamheten på halvtid för Försäkringskassans ungdomar har vi inte lyckats enligt den ursprungliga planen. Endast en halvtidsgrupp har kunnat genomföras. Anledningen till att inte fler grupper har kommit igång är att det inte gått att hitta deltagare för programmet. Den person på Försäkringskassan som var anställd i projektet för att sätta samman Accessgrupperna, slutade sin anställning under året, vilket också skapade ett visst avbrott. Diskussioner förs dock kring ifall Access kanske inte alls är lämpat för den grupp ungdomar som finns hos Försäkringskassan. Gruppverksamhet är inte alltid det bästa alternativet för en del ungdomar, men förhoppningen är att det individuella Access kommer vara ett mer attraktivt alternativ för dessa ungdomar.

Viljan och ambitionerna med projektet är även hög på handläggarnivå. Detta har varit speciellt tydligt i de olika arbetsgrupperna som består av personal från alla deltagande myndigheter. Oro och osäkerhet kring hur förändringar i basverksamheterna skall påverka personalen, har också märkts i arbetsgrupperna, men arbetet har ändå genomförts med samma

entusiasm som tidigare. GT- gruppen har hela tiden arbetat parallellt med styrgruppen, men på en mer konkret nivå och med större fokus på det dagliga samarbetet. Webbgruppen har färdigställt den gemensamma hemsidan och Arenagruppen (Ambassadör) har utvecklat ett näst intill färdigt koncept. En samordnare för Ambassadörerna kommer att rekryteras i början av nästa år, vilket gör att ambitionerna att även kunna erbjuda stöd för de ungdomar som står allra längst ifrån arbetsmarknaden kommer att bli verklighet. Förhoppningarna inför nästa år är att de arbetsmarknadspolitiska förändringarna och omorganisationerna på myndigheterna skall falla på plats så att vår fokus kan läggas mer på Gemensamma Tagets samarbete och den metodutveckling som påbörjats.